

TARBIJAVAIIDLUSTE KOMISJONI OTSUS

Asja number	19-1/22-17697-011
Otsuse kuupäev	21. apr 2023
Komisjoni koosseis	Esimees Mihkel Kivisalu
Tarbija	
Kaupleja	SMARTECH SHOP OÜ, 12838085
Tarbija nõue	ostusumma tagastamine
Asja läbivaatamise aeg	19. apr 2023

Resolutsioon:

1. Rahuldada tarbija avaldus.

1.1. Kaupleja peab tarbijale tagastama 395 eurot.

2. Komisjoni otsus täidetakse 30 päeva jooksul, arvates selle Tarbijakaitse ja Tehnilise Järelevalve Ameti veebilehel avaldamise päevale järgnevast päevast. Otsusega mittenõustumisel võivad pooled vaidlust jätkata maakohtus, kaupljal tuleb hagi esitamisest teavitada Tarbijakaitse ja Tehnilise Järelevalve Ametit

Asjaolud:

Avalduse kohaselt on kauplajale esitatud pretensiooni alusel fotoepilaator PHILIPS Lumea BRI953 maha kantud. Kaupleja pakkunud tarbijale e-poe krediiti, mitte raha tagastamist. Tarbija ei ole nõus e-poe krediidiga toote ulatuse osas, vaid nõuab raha tagastamist.

Tarbija nõuab toote ostusumma tagastamist.

Kaupleja seisukoht:

Kaupleja märgib, et "Ostu kuupäevast on möödas 2 aastat ning tarnijal pole enam sama toodet pakkuda asendamiseks. Kliendile oli väljastatud krediit ostmiseks e-poes ning kredidi all mõistetakse ongi raha mis klient saab kasutada järgmise ostu teostamisel.

Saame pakkuda sama mudelit mis pakub teine tarnija, vaid toote maksumus on kõrgem ning hinnavahe klient peab juurde maksma.

Palume täpsustada millises võlaõigusseaduses on kirjas, et e-poe krediit on lubatav ainult juhul, kui tarbija on sellega nõus ja võtab selle vastu? Kuna meie jaoks krediit tähendabki raha tagastus."

Komisjoni põhjendus:

Tarbijakaitse seaduse § 51 järgi lahendatakse vaidlus poolte kirjalikult esitatud ning sekretariaadi kogutud teabe ja tõendite alusel. Menetluses kogutud tõendite ja ütluste põhjal leiab komisjon, et tarbija avaldus kuulub rahuldamisele.

Võlaõigusseaduse (VÕS) § 3 p 1 järgi tekib võlasuhe muu hulgas lepingust. Võlaõigusseaduse § 208 lg 1 sätestab, et asja müügilepinguga kohustub müüja andma ostjale

üle olemasoleva, valmistatava või müüja poolt tulevikus omandatava asja ning tegema võimalikuks omandi ülemineku ostjale, ostja aga kohustub müüjale tasuma asja ostuhinna rahas ja võtma asja vastu. VÕS § 208 lg 4 kohaselt on tarbijalemüük asja müük müügilepingu alusel, mille puhul tarbijale müüb vallasasja müüja, kes sõlmib lepingu oma majandus- või kutsetegevuses. Poolte vaheline leping vastab tarbijalemüügi tunnustele VÕS § 208 lg 4 tähenduses. Tarbija ostis kauplajalt fotoepilaatori.

Esitatud tõenditest nähtub, et vaidlus on üleantu tagastamise osas ehk kas tagastama peab ostusumma. Kuivõrd toote lepingutingimustele mittevastavus käesoleval juhul vaidluse all ei ole, siis komisjon seda täiendavalt ei analüüsi.

Komisjon selgitab, et VÕS järgi on parandamise/asendamise ehk ostja täitmise nõue õiguskaitsevahendite hierarhia esimene tase ning müüja suhtes rangemate õiguskaitsevahendite kasutamine ehk hinna alandamine ja lepingust taganemine on võimalik võlaõigusseaduse § 223 lõikes 1 nimetatud juhtudel.

Võlaõigusseaduse § 222 lõike 1 uue sõnastuse kohaselt võib ostja lepingutingimustele mittevastava asja korral nõuda müüjalt asja parandamist või asendamist, kui valitud õiguskaitsevahendi kasutamine on võimalik ja sellega ei põhjustata müüjale võrreldes teise õiguskaitsevahendi kasutamisega ebaproportsionaalseid kulusid, arvestades kõiki asjaolusid, muu hulgas väärtust, mis asjal oleks olnud, kui lepingutingimustele mittevastavust ei esineks, lepingutingimustele mittevastavuse olulisust ning ostja võimalust kasutada teist õiguskaitsevahendit ilma märkimisväärse ebamugavuseta.

Asja parandamise või asendamise nõude vahel valimine on jätkuvalt ostja õigus, s.t ostja saab üldpõhimõttena valida, kas ta nõuab asja parandamist või uue asja üleandmist (asendamist). Kas valida asendamine või parandamine, tuleb võrrelda neid nõudeid omavahel: kui üks on teisega võrreldes müüja jaoks oluliselt vähem kulukas (nt oleks müüdnud tugitooli parandamine oluliselt odavam kui uue tooli tarnimine), saab müüja ostja valikuõigusele vastuväite esitada ja asendamisest keelduda. Müüja saab keelduda asja lepingutingimustega vastavusse viimisest, kui asja ei ole võimalik parandada või asendada või kui see põhjustaks müüjale ebamõistlikult suuri kulusid, võttes arvesse kõiki asjaolusid, muu hulgas väärtust, mis asjal oleks olnud, kui lepingutingimustele mittevastavust ei esineks, ning lepingutingimustele mittevastavuse olulisust.

Avalduse alusel on kaupleja pakkunud Tarbijale e-poe krediiti. Eelnev on lubatud kui Tarbija on sellega nõus ja võtab selle vastu. Käesolevas kaebuses Tarbija sellega ei nõustu ning nõuab asendamist või raha tagastamist. Seega juhul kui kauplajal asendamine ei ole võimalik, tuleb Tarbijale raha tagastada.

VÕS § 223 lg 8 Tarbijalemüügi lepingust taganemise korral tagastab tarbija müüjale asja müüja kulul. Tarbija ostuhinna tagasisaamise nõue muutub sissenõutavaks alates asja müüjale tagastamisest või selle tagasisaatmise tõendamisest.

Antud regulatsiooni kaitse-eesmärgi kohane on anda kahjustatud isikule sellise lepingurikkumise korral õigus kasutada õiguskaitsevahendit. Tarbijat ei saa ilma jätta talle seadusega ettenähtud õigustest.

Lepingust taganemisel muutub olemasolev võlasuhe tagasitäitmise võlasuhteks (VÕS 10. peatüki 2. jagu). Komisjon selgitab, et Riigikohus on korduvalt väljendanud seisukohta, et lepingust taganemise kehtivuseks peavad olema täidetud nii selle formaalsed eeldused, eelkõige olema esitatud vastaspoolele õigel ajal taganemisavaldus kui ka sisulised

(materiaalsed) eeldused, st taganemiseks peab olema seda õigustav põhjus, eelkõige oluline lepingurikkumine VÕS § 116 mõttes. VÕS § 116 lg 1 kohaselt võib lepingupool lepingust taganeda, kui teine lepingupool on lepingust tulenevat kohustust oluliselt rikkunud. Komisjoni hinnangul on täidetud kõik materiaalsed ja formaalsed eeldused, et lepingust taganeda.

TKS § 60 lg 2 järgi kui pooled komisjoni otsusega ei nõustu ja seda ei järgi võivad nad pöörduda sama vaidluse läbivaatamiseks maakohtusse.

Mihkel Kivisalu
/allkirjastatud digitaalselt/